

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 15. novembrī
(OR. en)

13667/21

COMPET 778
MI 809
IND 321

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	<i>Gatavošanās 2021. gada 25. novembra Konkurētspējas padomei</i> Eiropas atveseļošanas plāna īstenošana <i>politikas debates</i>

Gatavojoties politikas debatēm Konkurētspējas padomē 2021. gada 25. novembrī, pielikumā ir pievienota prezidentvalsts sagatavota piezīme par Eiropas atveseļošanas plāna īstenošanu.

Eiropas atveseļošanas plāna īstenošana

Prezidentvalsts sagatavots diskusiju dokuments

Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM) sniedz atbalstu Savienības ekonomikas atveseļošanai, jo tas ar dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānu palīdzību paātrina dalībvalstu zaļo un digitālo pārkārtošanos. Atveseļošanas un noturības mehānismā dalībvalstīm reformu un investīciju atbalstam ir pieejami 723,8 miljardi EUR – aizdevumos 385,8 miljardi EUR un dotācijās 338 miljardi EUR.

Dalībvalstu ekonomikas atveseļošanas veicina citu dalībvalstu plānu plašākā ietekme. Atveseļošanas un noturības plānu ietekme uz ES kopējo izaugsmi ir par aptuveni trešo daļu lielāka ¹, ja konkrēti ņem vērā atsevišķo valstu pasākumu plašāko ietekmi.

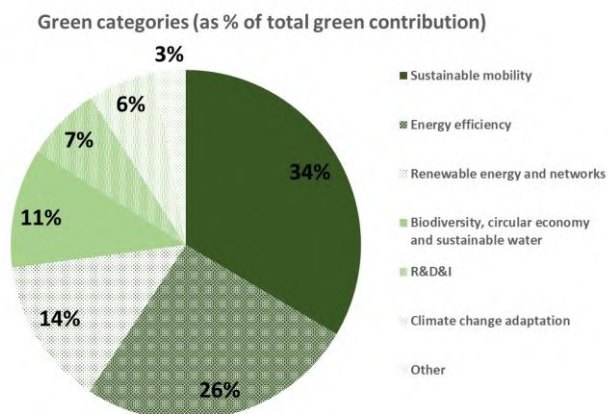
Kopš jūlija Padome ir apstiprinājusi finansējumu 22 atveseļošanas un noturības plāniem, kuru kopējā summa investīcijās līdz 2026. gadam ir aptuveni 446 miljardi EUR. Iesniegtie plāni ietver reformas un investīcijas, ar kurām tiek risināta liela daļa no 2019. un 2020. gada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos skartajām problēmām, un tajos ir ievērots princips "nenodari būtisku kaitējumu".

Pieņemtie plāni stingri atbalsta zaļo pārkārtošanos. No ANM līdzekļiem 43 % (192 miljardi EUR) tiks atvēlēti svarīgām zaļajām investīcijām ² ilgtspējīgas mobilitātes, renovācijas, tīras enerģijas, aprites ekonomikas, ilgtspējīgu ūdensresursu un biodaudzveidības jomās. Tas ir vairāk nekā Regulā noteiktais 37 % mērķis. Plānos ir ietvertas arī svarīgas reformas, kas skar atļauju izsniegšanu, nodokļu iniciatīvas saistībā ar tīriem transportlīdzekļiem un atbalstu tīrai enerģijai.

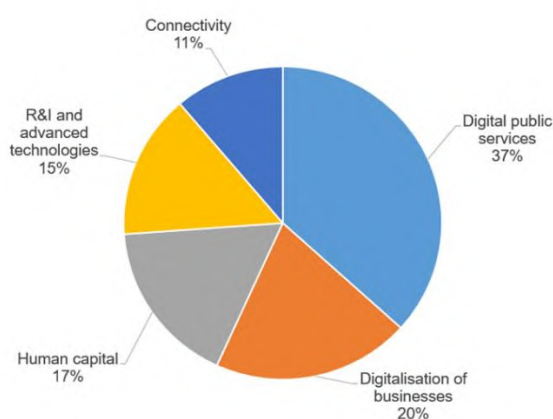
---

¹ DG ECFIN (2021) *Next Generation EU investīciju plašākās ietekmes aprēķināšana (Quantifying Spillovers of Next Generation EU Investment)*.

² Ietver ieguldījumu pasākumiem vides jomā (kas 22 apstiprinātajiem plāniem ir 14 miljardi EUR).

Būtisks elements visos 22 apstiprinātajos atveseļošanas un noturības plānos ir digitālā pārkārtošanās. No ANM līdzekļiem 26 % tiks atvēlēti svarīgām digitālās pārkārtošanās investīcijām tādās jomās kā e-pārvalde, uzņēmumu digitalizācija, digitālās prasmes, kiberdrošība un progresīvās tehnoloģijas. Arī tas ir vairāk par aktā noteikto 20 % mērķi. Minētie plāni ietver arī svarīgas reformas, kuru mērķis ir modernizēt valsts pārvaldi un likvidēt šķēršļus, kas traucē izvērst 5G tīklus.

Aptuveni 135 miljardi EUR 22 apstiprinātajos plānos ir atvēlēti arī investīcijām sociālajā jomā, proti, veselībai (aptuveni 26 %), izglītībai (aptuveni 25 %), prasmēm (aptuveni 12 %), nodarbinātības un darba tirgus iestādēm (aptuveni 12 %) un sociālajiem mājokļiem (aptuveni 12 %). Konkrēti, šīs investīcijas sedz pasākumus, ar kuriem iecerēts nodrošināt izmaksu ziņā pieejamu un kvalitatīvu pirmsskolas izglītību un aprūpi, novērst mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, paplašināt digitālo izglītību, divējādās pārkārtošanās kontekstā nodrošināt darba ņēmēju pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, uzlabot valsts nodarbinātības dienestu efektivitāti, uzlabot sieviešu un neaizsargātu darba ņēmēju dalību darba tirgū, modernizēt veselības sistēmas un ieviest e-veselību.

Plānos ir paredzēts atbalsts arī svarīgiem daudzvalstu projektiem un ietvertas norādes uz svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs. Pieņemtie plāni aptver svarīgus zaļos pārrobežu projektus tādās jomās kā baterijas, ūdeņradis un *TEN-T* dzelzceļa koridori un svarīgus digitālos pārrobežu projektus tādās jomās kā mikroelektronika, mākonis, 5G koridori un ļoti augstas veiktspējas zemūdens kabeļi. Vairākos plānos ir norādes uz svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (Ūdeņradis – 6–7 atvēršanas un noturības plānos; Mikroelektronika – 11 atvēršanas un noturības plānos, Mākonis – 5 atvēršanas un noturības plānos).

Īpaši smagi krīze ir iespaidojusi MVU. 2020. gadā strauji samazinājās MVU pievienotā vērtība (par 7,6 %), un nodarbinātība MVU (par 1,7 %) ³. Tāpēc, lai izdotos īstenot nepieciešamo pāreju uz digitalizāciju, ilgtspēju un noturību, MVU ir jākļūst par atvēršanas atbalsta centrālo elementu.

Pieņemtie atvēršanas un noturības plāni ietver bezprecedenta finansiālu atbalstu arī MVU un plašu reformu kopumu, kas paredzēts uzņēmējdarbības vides uzlabošanai. Šajos plānos ir pievērsta uzmanība ieteikumiem, kas konkrētām valstīm adresēti tādās jomās kā konkurenci veicinošs uzņēmējdarbības regulējums, tiesību aktu vienkāršošana, publiskais iepirkums, tiesu sistēmas, uzņēmējdarbības digitalizācija, e-pārvalde, labi funkcionējošs maksātspējas regulējums un administratīvās spējas. Šīs jomas ir dažas no tām, kas Eiropas MVU rada vislielākās problēmas. Plānos ierosināts veikt būtiskas reformas attiecībā uz piekļuvi finansējumam. Arī lieli ieguldījumi industriālajās ekosistēmās, piemēram, tūrismā un būvniecībā, dos būtisku labumu MVU, kas ir svarīgi šo ekosistēmu dalībnieki.

---

³ MVU darbības pārskats, 2021. gads.

Atveseļošanas un noturības plānu investīciju un reformu apņēmīgai un koordinētai īstenošanai būs plašāka pozitīva ietekme, piemēram, tiks uzlabota fiskālā ilgtspēja un radītas kvalitatīvas darbvietas. Tomēr būs svarīgi rūpīgi sekot līdzi šo plānu faktiskajai īstenošanai ES un valstu līmenī. Arī valstu MVU sūtņiem un MVU sūtņu tīklam būtu proaktīvi jāstrādā pie tā, lai MVU efektīvi izmantotu pieejamo finansējumu un atbalstu.

Konkurētspējas padomei var būt svarīga loma Eiropas atveseļošanas plāna īstenošanas uzraudzībā. Šī ir iespēja pārredzami un saskaņoti dalīties ar zināšanām un visiem iesaistīties kopīgā uzraudzībā, kas Konkurētspējas padomei ļautu sniegt efektīvu ieguldījumu atveseļošanas procesā.

Apspriežamie jautājumi:

- 1. Pēc ministru domām, kādas problēmas varētu rasties saistībā ar nacionālo atveseļošanas un noturības plānu īstenošanu un kā panākt, lai nacionālo atveseļošanas un noturības plānu īstenošana veicinātu rūpniecības ekosistēmu atveseļošanu?*
- 2. Kā izmantot ANM un citus ES fondus un pasākumus, lai stiprinātu ES vērtības ķēdes zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā, ņemot vērā pašreizējo piegādes trūkumu pusvadītāju un izejvielu jomās un augstās enerģijas cenas?*